

Я досліджую світ
4 клас

Сьогодні
14.09.2024

Урок
№9

Яка поверхня України

Сьогодні

Дата: 20.09.2024

Клас: 4-А

Урок: ЯДС

Вчитель: Старікова Н.А.

Тема. Яка поверхня України

Мета: формувати уявлення про значення різних видів карт; розпізнавати: рівнини, гори, пагорби, яри; знаходити і показувати на картах об'єкти відповідно до навчального завдання; називати правила поведінки під час землетрусів, повені; розвивати увагу, мислення, мовлення.

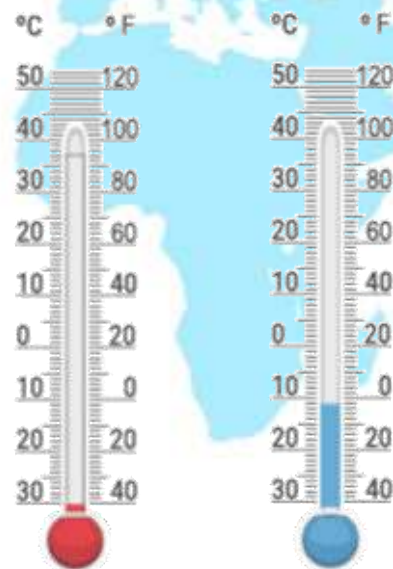
**Дзвоник дзвенить, не стихає,
Школярів усіх скликає:
«Гей, до класу поспішайте,
На місця свої сідайте!»**

Сьогодні
14.09.2024

LIVE

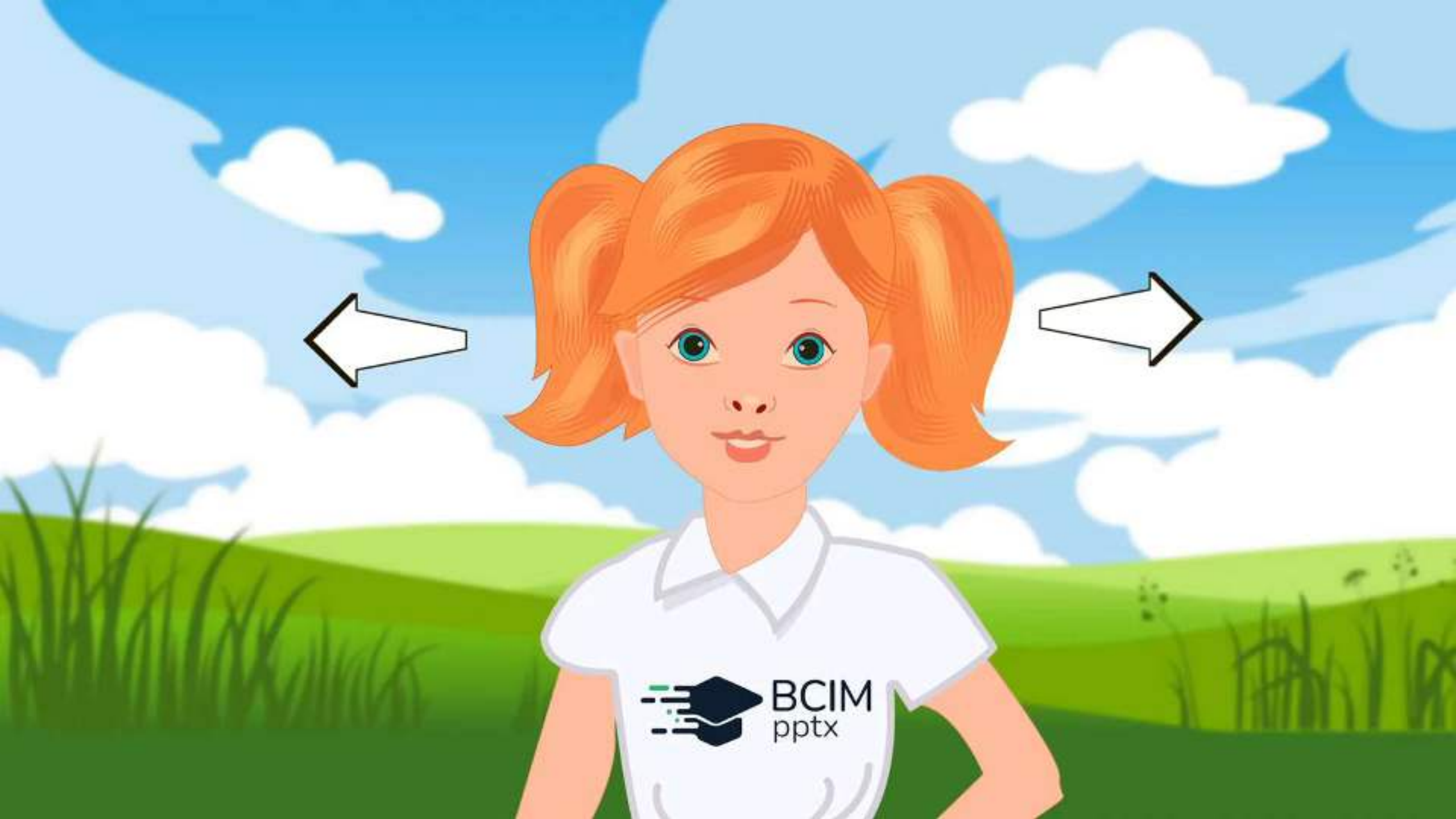
Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Що означає вміти читати карту?

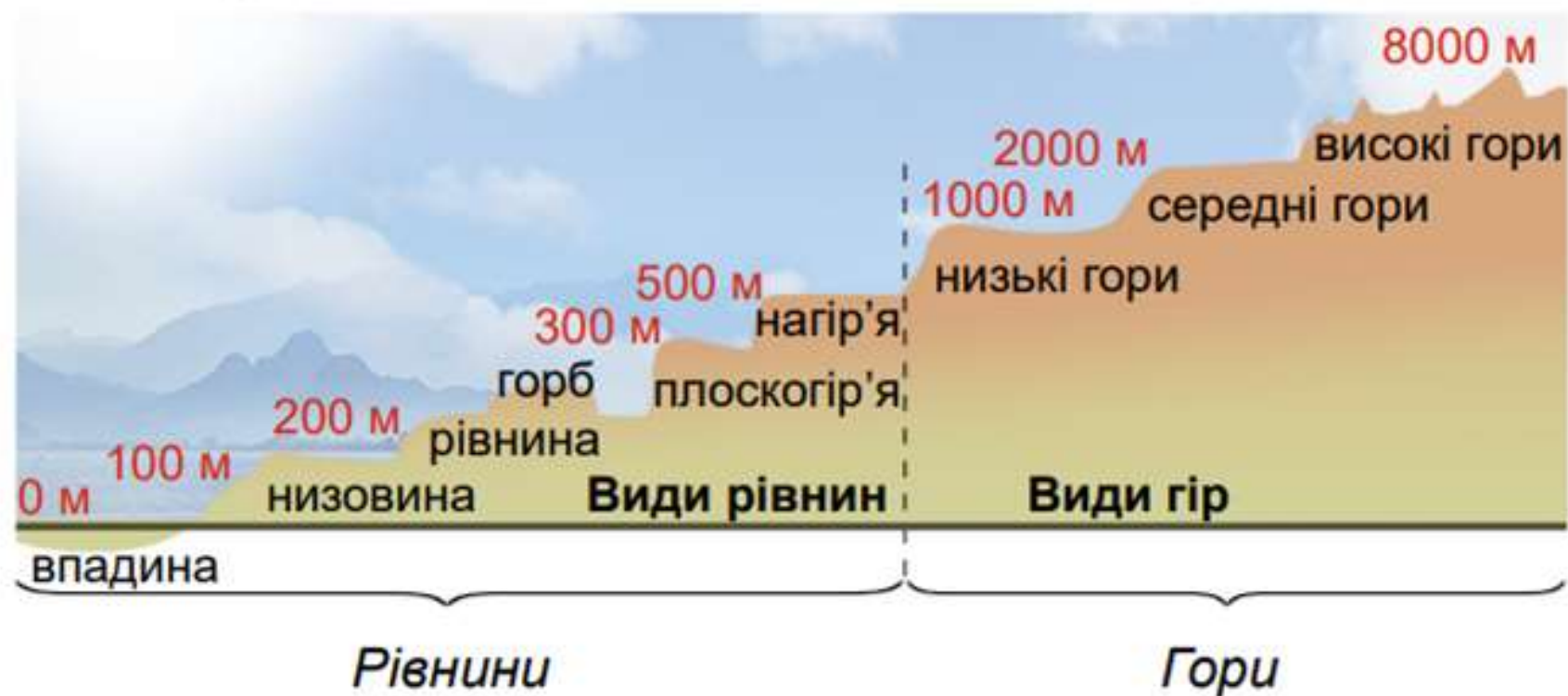
Як на карті позначають гори та рівнини? Як
позначають міста?

Покажіть на карті океани та материки.

Рівнини й гори – це основні форми поверхні суходолу.

- Розгляньте схему. Які види рельєфу відносять до гір, а які – до рівнин? Що означають числа? Сформулюйте визначення впадини.

Рівнини і гори – це основні
форми поверхні суходолу.

Сьогодні
14.09.2024

Запам'ятай!

Рівнини

```
graph TD; A[Рівнини] --> B[Височини]; A --> C[Низовини];
```

Височини

Низовини

Найбільше на поверхні Землі, а також України *рівні́н* – великих, відносно рівних ділянок земної поверхні, на яких відсутні гори.

Існують рівнини, на яких трапляються підвищення – *горби́*. Такі рівнини називають *горбистими*. Горби мають підшву, схил і вершину. Схили бувають пологі та круті.

- Поміркуйте, який схил горба пологий, а який – крутий.

Є рівнини, на яких зниження чергуються з підвищеннями. Це *хвилясті рівнини*.

На горбистих і плоских рівнинах трапляються *яри*. Яр – це заглиблення в земній поверхні, яке

Будова яру

утворюється в результаті дії води, що тече. Розростаючись углиб і вшир, яри знищують посіви на полях, руйнують дороги, шкодять будівництву. Невеликі яри засипають землею або розорюють. Їх ще засаджують чагарниками й деревами.

Рівнини також поділяють на височини й низовини. **Височінами** називають підвищені рівнини. Вони зазвичай мають горбисту або хвилясту поверхню. Такою є, наприклад, Подільська височина. На карті височини позначають жовтим кольором. Що вища височина, то більш темним кольором її позначено.

Знайдіть на карті України (див. форзац 1) Подільську височину.
Визначте, які ще височини є на території нашої країни.

Низовіни здебільшого мають рівну й плоску поверхню, як, наприклад, Причорноморська та Поліська низовини. На карті їх позначають зеленим кольором.

Знайдіть і покажіть
на карті
Причорноморську та
Поліську низовини.

Гори значно вищі від горбів. Деякі з них заввишки сягають понад 8000 м.

Нерівності земної поверхні називають **рельєфом**.

Рівнини – відносно рівні й широкі ділянки земної поверхні, заввишки не більше 200 м.

Гори – ділянки земної поверхні, що високо підіймаються над прилеглими рівнинами.

Сьогодні
14.09.2024

Рухлива вправа

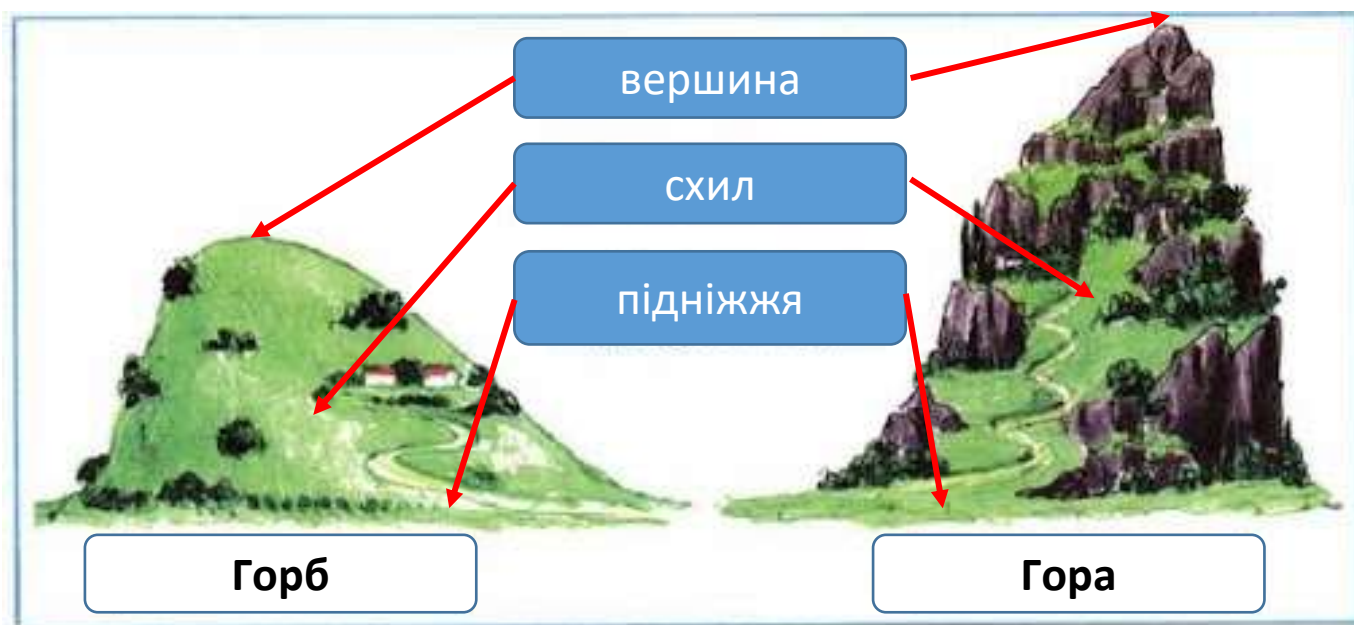
РУХЛИВА

ВПРАВА

На карті півкуль знайдіть найвищі гори світу. З'ясуйте, яка їхня висота. На якому материку вони розміщені?

Порівняйте будову горба та гори. Зробіть
ВИСНОВОК.

Сьогодні
14.09.2024

Перегляд відео

VIDEO

Взято з каналу «Kozak TV». Оригінальне посилання https://www.youtube.com/watch?v=Ws_HeqcZnIA

Гора, як і горб, має вершину, схили й підніжжя. Схили здебільшого круті. Вершини гір можуть бути гострими, плоскими або заокругленими.

Іноді можна побачити поодинокі гори, але частіше гори простягаються рядами. Такі ряди називають *гірськими хребтами*. Між ними лежать *доліни*.

Горб

Гора

На території України розміщені гори середньої висоти. Висоту гір на карті позначають цифрами.

Сьогодні
14.09.2024

Різновиди гір

низькі

від 500 до 1000 м
Кримські гори

середні

від 1000 до 2000 м
Карпати

високі

понад 2000 м
Кавказ

Сьогодні
14.09.2024

Перегляд відео

VIDEO

Взято з каналу «8 канал.ua». Оригінальне посилання <https://www.youtube.com/watch?v=XsOHRJLKqZA>

Найвищі гори на поверхні Землі –
Гімалаї. Вони розміщені на материку
Євразія. Їхня найвища вершина –
Джомолунгма (Еверест). Її висота –
майже 9 км.

Знайдіть на карті Українські Карпати і Кримські гори.
Визначте їхні найвищі вершини

Говерла
2061 м

Роман-Кош
1545 м

Гори високі мають доли глибокі.

Говори до гори, а гора – горою.

Завдання 2

Знайди на фізичній карті світу гори. Наведи по одному прикладу гір різних за висотою. Запиши назви їхніх вершин. Заповни таблицю.

Різновиди гір	Назва гір	Найвища вершина	Її висота
Низькі (до 1000 м)	Кримські гори	Роман-Кош	1545 м
Середні (від 1000 м до 2000 м)	Карпати	Говерла	2061 м
Високі (понад 2000 м)	Гімалаї	Джомолунгма (Еверест)	8848,86 м

Завдання 4

Підпиши будову яру.

1. _____ гирло
2. _____ дно
3. _____ схил
4. _____ вершина

1. Чим подібні гори та горби? Чим вони різняться?

2. Які бувають рівнини? Назвіть форми поверхні, що належать до рівнин. Наведіть приклади.

3. На яких рівнинах (плоских чи горбистих) лінію горизонту видно далі?

4. Знайдіть на карті України свій обласний центр. Які форми поверхні суходолу трапляються там, де ви живете?

...більшу частину України займають
рівнини: низовини (наприклад,
Причорноморська й Поліська) і височини
(наприклад, Подільська).

Сьогодні
14.09.2024

Домашнє завдання

Короткий запис у щоденник
підручник с.31-34, зошит с.18-
19. Перевір свої знання!

<https://learningapps.org/3172953>

Фотозвіт надсилати на
освітню платформу Human.

Успіхів у навчанні!

Сьогодні
14.09.2024

Рефлексія «Все в твоїх руках»

Яким був твій настрій?
Яке завдання
сподобалось
найбільше?

Що ти сьогодні
виконав? Яких
результатів досяг?

Про що нове ти сьогодні
дізнався? Які знання
отримав?

Чим ти сьогодні допоміг
іншим? Чи покращилися
сьогодні твої стосунки з
оточуючими?

Які труднощі ти сьогодні
відчув?
Над чим ще потрібно
подумати?

